

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus
Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet
Gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak

**Együttműködési lehetőség egy magyar vállalkozás
számára a könnyűipar területén**

Belső konzulens: Dr. Erdélyi Tamás
főiskolai docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Agrár- és Élelmiszergazdasági
Intézet
Mezőgazdasági és
Élelmiszeripari Vállalati
Gazdaságtan Tanszék

Készítette: Kertai Zsuzsanna Kornélia

Gyöngyös

2024

Összefoglalás

Dolgozatom központi gondolata annak a folyamatnak a bemutatása, hogy hogyan kapcsolódnak be a hazai táskagyártó vállalkozások a nemzetközi termelési értékláncokba, és ezzel együtt az Olaszországi luxustáska gyártók milyen outsourcing gyakorlatot folytatnak. A dolgozatom második részében választ keresek arra a kérdésre, hogy egy újonnan induló, magas minőségű táskákat bért munkában gyártó vállalkozás öt éven belül nyereségessé tud-e válni a mai gazdasági feltételek mellett Magyarországon. Témaválasztásomat indokolja a táskagyártásban eltöltött több, mint harminc éves vezetői tapasztalatom, amely idő alatt gyakorlatban megtanulhattam a termékek modellezését, árképzését és a termelés teljes folyamatát.

Az első fejezetben elején írtam arról, hogy a globalizáció milyen nagy hatással volt a világgazdaságra és a társadalomra, hogyan hozott a kommunikáció és a közlekedés fejlődése robbanásszerű változásokat a telegráf és a gőzgép feltalálását követően. Az ipari termelés felgyorsult és ezzel egyidejűleg erőteljes urbanizáció vette kezdetét. Megindultak a nemzetközi pénzmozgások a fejlődő országok irányába. Bemutattam a direkt tőkeberuházások és a portfólióberuházások különbözőségét, majd azt, hogy ezek hogyan hatottak a munkaerő nemzetközi áramlására.

A következő alfejezetben Magyarország globalizációjáról írtam, amely hasonlóan a többi KGST országhoz, a nyugati országokkal kevésbé, mint inkább a keleti blokk országain belül folytatott árucserét. Ez a gyakorlat a Szovjetunió felbomlása után változott meg. Magyarország felgyorsult globalizációját 1970 és 2021 között az 1. ábrán szemléltettem.

A következő alfejezetben felsoroltam a vállalatok nemzetközi piacra lépésének különböző motivációit. Megállapítottam, hogy a luxustáskákat gyártó olasz vállalatok az erőforrás keresők csoportjába tartoznak legfőképp.

Az erőforrás kereső vállalatok Ázsiában, Kelet- és Közép-Európában, kisebb számban Afrikában keresik a munkakiszervezés, vagyis az outsourcing lehetőségeket. Ennek a témának szenteltem a következő alfejezetet, mert nagyon sokféle árnyalt meghatározást lehet találni az outsourcing kifejezésre. Legjobban Corbett kontinuum mátrixában lehet a különbségeket szemléltetni, ahol a tulajdonlás és a kockázatvállalás mértéke szerint megállapítható a vállalkozások közötti kapcsolat típusa.

A szerződéses gyártás fejezetben bemutattam azt, hogy nem csak részfeladatok kiadását értjük ez alatt a fogalom alatt, hanem magas hozzáadott értékű munkák, késztermékek gyártásának kiszervezését is, mint például egy luxustáska elkészítése esetében, amikor csak a termékfejlesztés és menedzselés marad a kiszervező vállalatnál.

A bér munkáról szóló részben a vállalkozások közötti együttműködéssel elérhető helyzeti előnyöket állapítottam meg, minthogy a nagyobb kapacitással nagyobb tételű megrendeléseket lehet felvállalni. A piaci részesedésért folytatott verseny már nem vállalkozások, hanem ellátási láncok között zajlik. Megállapítottam, hogy a vállalkozásoknak alapvető fontosságú együttműködniük egymással ebben a piaci versenyben. Megállapítható, hogy az 1970-es években még jellemzően bér munkavégzés jellegű kapcsolatok az évek előrehaladtával egyre jobban hálózat típusúak lettek, a kapcsolatok tartóssága növekedett. Az egymásnak átadott technológiák és know-how egyre fontosabbá vált.

A politikai és egészségügyi válságok arra késztették a vállalatokat, hogy termelési láncukat rövidítsék, mivel a határidőket egyre nehezebb lett betartani a szezonközi megrendelések és az emelkedő szállítási idők és költségek miatt. Az olasz vállalatok próbálták magukhoz közelebb hozni a kiszervezett termelést, keresni kezdték a szabad gyártási kapacitásokat Kelet- és Közép-Európában. Ez az információ arra késztetett, hogy elgondolkozzam egy vállalkozás elindításán.

Az anyag és módszer részben bemutattam a vállalkozási folyamat szakaszait, mint az előzetes felkészülést, az elindítást, a működtetést és az esetleges megszüntetésre is szerettem volna felkészülni. A vállalkozás elindításához szükségesnek láttam a tervezett vállalkozás üzlet tervének elkészítését.

Az iparágelemzésben egy rövid történeti áttekintés után internetes kereséssel felmértem a hasonló vállalkozások számát, azonban elmondható, hogy munkakörömből adódóan is jól ismerem az iparági környezetet.

Megállapítottam, hogy ebben a szektorban a vállalkozások zöme kis- és középvállalkozás. Sajnos a magas előállítási költségek miatt a hazai termékek fizetőképes kereslete olyan mértékben lecsökkent a rendszerváltás utáni időszakban, hogy a vállalkozások nagy része csak külföldi bér munkából tud folyamatos megrendeléseket szerezni és ez által profitot termelni.

A következő alfejezetekben írtam a luxustáskák piacáról. Majd arról, hogy mi motiválja az olasz cégeket arra, hogy hazánkba és a környező országokba szervezzék ki a munkát. Írtam arról is, hogy ez milyen negatív hatásokkal van az olasz munkaerőpiacra.

Körbejártam az Unió által biztosított támogatási lehetőségeket és bemutattam a magyar állam által létrehozott mentor programot az induló vállalkozások segítésére.

Végezetül rátértem a létrehozni kívánt vállalkozás tulajdonosainak és missziójának bemutatására. Felsoroltam azokat a kompetenciákat, amelyekkel az iparágon belül helyzeti előnyhöz lehet jutni a megrendelésekért folytatott versenyben.

A vállalkozás működési tervében sorba vettem a különböző költségeket, mint a telephely költségei, a gyártáshoz szükséges gépek és eszközök költségeit és az egyéb költségeket, amelyek az induláshoz szükségesek. **Tehát az induláskor felmerülő egyszeri költségek összesen 67.250.000 Ft.**

A vállalkozás által kifizetett összes bérköltség egy év alatt 139.575.792 Ft

Elkészítettem egy a szakmámban átlagosnak számító termék technológiai folyamatát a szükséges időintervallumok feltüntetésével, mert ez meghatározó elem a gyártási idők számításaihoz. Levezettem egy egyszerű korrekciós szorzó számítását a termék bruttó elkészítési idejének számításához. A következőkben kiszámoltam egy termék előállításához szükséges összes bér munkadíjat. Ez összesen termékenként 4773 Ft-ra jött ki felkerekítve.

A dolgozatom számomra legfontosabb része, a legyártott termékek jövedelmezőségének vizsgálata.

1db termék bér munka-díja 25 Euro.

Egy év alatt az üzem 42.216 db terméket tud előállítani, ami évente 1.055.400 EUR, azaz 422.160.000 Ft bevételt termel.

(1 Euro= 400 Ft átváltást alkalmazunk az egyszerűség kedvéért.)

A vállalkozás működéséhez szükséges összes költség egy év alatt 154.676.000 Ft

Számításaink szerint a várható bevételek jelentősen meghaladják az üzemeltetés költségeit, ezért összességében elmondható, hogy az üzem képes jövedelmezően működni.

A dolgozatom hátralevő részében részleteztem a vállalkozás szervezeti felépítését és a munkakörök által ellátott feladatokat.

Legvégül, de nem utolsósorban kockázatbecslést végeztem a Porter-féle öttényezős modell alapján, majd SWOT elemzést készítettem a vállalkozásra ható külső és belső erők által csoportosítva az erősségeket és gyengeségeket.

Összességében megállapítható, hogy Magyarországon megfelelő jövedelem érhető el a táskagyártással foglalkozó bőripari ágazatban. Az olasz vállalkozások szívesen szerveznek ki bér munkát Magyarországra, mert földrajzilag könnyen elérhető távolságban van és elégedettek a szakmai színvonallal. Hosszú távú stratégiai együttműködések születnek. Megítélésem szerint hathatós, hosszútávú oktatást segítő programmal fejleszthető lenne a szakember utánpótlás hazánkban, mert a könnyűiparban dolgozó vállalkozások megoldást nyújtanak ma is a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatására. Szükség lenne elérhető állami támogatásokra a géppark korszerűsítéséhez, de véleményem szerint nagy szükség van mindenki által elérhető szakmai továbbképzési programra is. E nélkül kiöregednek a régi szakemberek és hiába tudnánk a gyártást Magyarországra hozni, nem találunk elegendő szakembert a termékek elkészítéséhez.